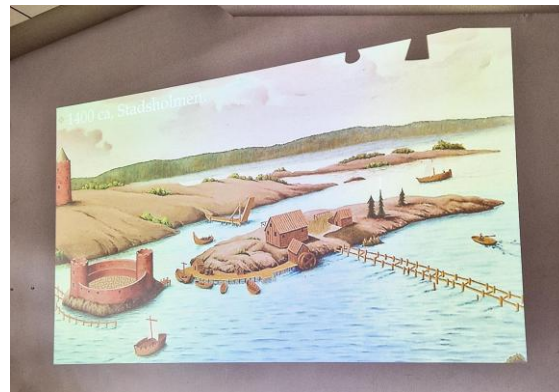

Slussen 1000 år

Hans Arnbom hade c:a en timme på sig att ta oss illbaka 1000 år och genom ett antal slussar till den nya Slussen som nu inför våra ögon radikalt förändrar förbindelsen mellan Mälaren och Östersjön.

Den ännu pågående landhöjningen har tvingat fram många olika lösningar som Hans så intressant redogjorde för med fina bilder och filmer. En gång var Mälaren bara en havsvik men genom landhöjningen bildades allt fler strömmar som tvingade fram dragning av båtar förbi hinder eller omlastning. Tullstationer och försvarsmurar byggdes och inledde den sedan ständigt pågående utbyggnaden för att få handel och sjöfarten att fungera. Drottning Kristinas sluss byggdes och stod färdig 1642. En stor del av Bergslagens stångjärn vägdes här, där det också blev en viktig handelsplats. Stockholm började nu bli en storsad med livlig handel från olika delar av Europa och snart krävdes en ny sluss. Uppgiften gick till Cristopher Polhem att konstruera en ny sluss som stod helt färdig 1755 först efter Polhems död. Inspirerad av en tavla och en modell på Tekniska museet finns en fin animation av Polhemsslussen på Youtube som Hans visade. Så följde 1850 Nils Eicssons sluss och 1935 Karl Johansslussen, då man samtidigt invigde Karl XIV Johans staty som senare flyttades till Slottsbacken. Allt livligare trafik på land krävde färre broöppningar, högre segelfri höjd och större båtars framkomlighet vilket ledde till nya planer för Slussens ombyggnad trots att Hammarbyleden invigdes. 1935 stod Klöverbladsslussen klar och den ökande biltrafiken kunde lättare ta sig fram. Men nya problem uppstår och nu tas nya tag med guldbro, Victoriasluss, överdäckningar, restauranger, cykelbanor, vattenspeglar, parker, trappor och broar i alla riktningar. För att inte tala om det omdiskuterade Nobelmuseet och berggaraget. Mycket spännande bilder av de olika projekten finns på nätet. Hur det blir i verkligheten återstår att se till 2028/29? Just nu verkar det ganska kaotiskt.

/Vera Sundberg